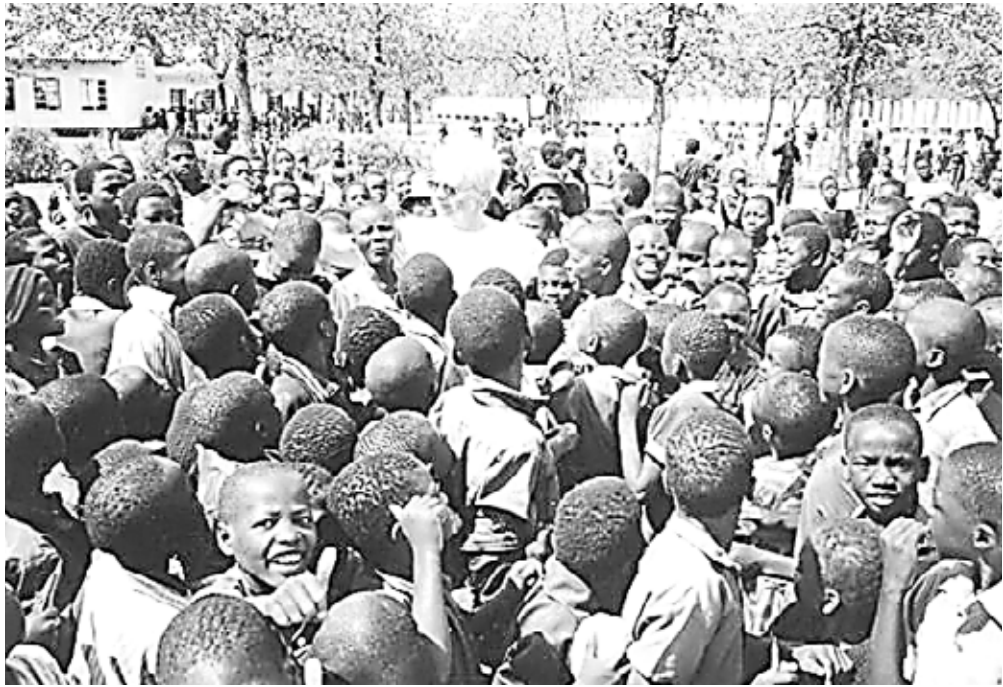

ΕΛΕΝΗ
ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ

Βουλευτής, επίτιμη πρόεδρος των Ιατρών του Κόσμου, ποιήτρια, είναι μερικές από τις ιδιότητες της Ελένης Θεοχαράου, ενός ανθρώπου που χαιρείται τη ζωή και πασκιζει να την κάνει καλύτερη, ομορφότερη, πιο δημιουργική και πιο δίκαιη. Μιλούσαμε με τις ώρες για το ταξίδι για τ' αθάνατο νερό, για την ποίηση, για τις προεδρικές εκλογές αλλά και την προεδρία του ΔΗ.ΣΥ.

Η γυναίκα των ειδικών αποστολών

> «Δεν θα μπορούσα να επιλέξω κάτι που μοιάζει απλό και εύκολο»

ΤΗΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΣΟΛΟΜΩΝΙΔΟΥ ΔΡΟΥΣΙΩΤΟΥ

Γυναίκα ειδικών αποστολών; Έχω αναλάβει και έχω διεκπεραιώσει ειδικές αποστολές σε όλους τους τομείς, όχι μόνο της πολιτικής.

Γιατί σας επλέγουν; Είναι απαραίτητο αυτός που επιλέγεται για ειδικές αποστολές να εμπνέει εμπιστοσύνη, να έχει αυτοπεποίθηση, να μην αποσκοπεί σε προσωπικά οφέλη, να πιστεύει ακράδαντα σ' αυτό που κάνει.

Τι σημαίνει ειδική αποστολή; Να φέρεις πίσω το χρυσόμαλλο δέρας, να βρεις ένα χαμένο παιδί, να φέρεις μετάξι από την Κίνα και μπαχάρια από τις Ινδίες... Να βρεις τ' αθάνατο νερό...

Κάτι που χρειάζεται ειδικό χειρισμό για να επιλυθεί; Ναι, με αυτή την έννοια πιστεύω ότι ένα άτομο που είναι στενά προσκολλημένο σε κομματικές νόρμες και ιδεολογικά στεγανά δεν πρόκειται να εκτεθεί σε κινδύνους. Αν μιλάς για ειδικές αποστολές εθνικού χαρακτήρα θα σου έλεγα πως αν μου εζητείτο θα μπορούσα να αναλάβω το κάθε τι για τον τόπο μας ανεξαρτήτως κόστους. Και να το φέρω σε πέρας και το εννοώ απόλυτα.

Η τελευταία ειδική αποστολή ήταν στο Κιργιζιάν, για αποφυγή των απευθείας πτήσεων με τα Κατεχόμενα. Σε ειδική αποστολή είχατε κληθεί από τον Πρόεδρο Παπαδόπουλο και αμέσως μετά το δημοψήφισμα στις κεντροασιατικές χώρες. Ναι, αισθάνθηκα μεγάλη τιμή που μου ανέθεσαν αυτές τις αποστολές.

Κύρια έγνοια μου είναι να γλυτώσουμε από τον βραχνά της κατοχής. Και μετά, πώς θα μπορέσω να πγαίνω στην Όρκα να μαζεύω παπαρούνες...

“

ρετικά με την Κιργιζική ηγεσία να εκφράζει την προσήλωσή της στον διεθνή νόμο και στα ψηφίσματα του ΟΗΕ για την Κύπρο.

Πώς δημιουργήσατε στενές σχέσεις με τις κεντροασιατικές χώρες; Έχω πολύ καλές σχέσεις με πολλές χώρες, όχι μόνο με τις Κεντροασιατικές. Δουλεύω εθελοντικά σε αυτές τις χώρες εδώ και 12-13 χρόνια εκ μέρους του Διεθνούς Ταμείου Βοηθείας. Έτσι είχα την ευκαιρία να γνωρίσω πάρα πολλούς πολιτικούς παράγοντες και να αναπτύξω σχέσεις με την κοινότητα των πολιτών, γι' αυτό είναι εύκολη για μένα η πρόσβαση για να διευθετηθούν κάποια προβλήματα. Έτσι και αν αλλάζουν οι κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια. Η δική μου εκτίμηση είναι ότι δεν υπήρχε σε καμία περίπτωση πιθανότητα να αρχίσουν πτήσεις μεταξύ Κιργιζιάν και ψευδοκράτους.

Τότε γιατί πήγατε; Διότι τέθηκε ζήτημα από αρκετούς βουλευτές της παρούσας και της προηγούμενης Βουλής για αναγνώριση του ψευδοκράτους. Ωστόσο επιμένω πως δεν πρέπει να γίνονται ενέργειες σπασμοδικά, κάθε φορά που προκύπτει πρόβλημα, αλλά να υπάρχει συνεχής παρουσία, ενεργός πολιτική σε όλες τις χώρες που ενδιαφέρουν πολιτικά την Κύπρο. Η κυβέρνηση σκουρύνεται πίσω από το ότι είμαστε μικρή χώρα και δεν έχουμε λεφτά. Μα είναι ο άνθρωπος παράγοντας που παίζει τον σημαντικότερο ρόλο και μπορεί να ανατρέψει δεδομένα, με λίγα λεφτά.

Κάνετε και μη πολιτικές ειδικές αποστολές; Βεβαίως, τη διάσωση των Ελλήνων κατοίκων του χωριού Μεμκονά στο Ναγκόρνο Καραμπάχ, την «καταδρομική» ενέργεια πέρυσι στη Σιδώνα για να βγάλουμε τους εγκλωβισμένους Κυπρίους, την «καταδρομική» ενέργεια μέσα στην Τουρκία για μια πληροφορία για αγνοούμενους, μια ειδική αποστολή για το ίδιο θέμα που μου κόστισε και φιλάκιση σε μουσουλμανική χώρα, και αρκετές ειδικές ιατρικές αποστολές.

Τα δύσκολα είναι πρόκληση για την Ελένη Θεοχαράου; Μου αρέσει το περιπετειώδες, το δύσκολο ταξίδι, οι Συμπληγάδες και οι Κύκλωπες. Ο κίνδυνος δεν υπήρξε αποτρεπτικός παράγοντας

στο να αναλάβω και να επιτελέσω μια αποστολή. Κερδίζω πάντα από το «ωραίο ταξίδι».

Άλλος άνθρωπος ξεκίνησατε με τους Γεντούς του Κόσμου... και άλλος κατέληξε στην πορεία. Είμαι εντελώς διαφορετικός άνθρωπος από την ειδικευόμενη γιατρό, σχεδόν παιδί που ξεκίνησε το '82 με τη μεγάλη αφέλιξη να πάει στην πολιορκημένη Βηρυτό για να προσφέρει ιατροφαρμακευτική βοήθεια. Από τότε διαπιστώνω πως κάθε ταξίδι με αλλάζει. Ακόμα και στη Γάζα όπου πήγα τόσες πολλές φορές, αισθάνομαι ότι η κάθε παραμονή είναι διαφορετική, προσθέτει ή αφαιρεί στο δούναί και λαβείν του εσωτερικού μου κόσμου. Προσθέτει μια μικρή ρυτίδα στην στενή της μνήμη.

Ποιες αποστολές αφαιρούν; Εδώ και δύομισι χρόνια οι Εβραίοι δεν μου έχουν επιτρέψει να πάω. Αυτό για μένα είναι μια ήττα. Από την άλλη, η αδυναμία και η ανεπάρκεια σου να επιλύσεις ζωτικά προβλήματα ανθρώπων που σε χρειάζονται, σου δημιουργεί ένα απέραντο κενό και σε ακυρώνει. Αυτό το ένιωμα πολλές φορές ειδικά στη Γάζα βλέποντας ένα λαό όπως οι Ισραηλίτες, που είχε τρομερές εμπειρίες από τη γενοκτονία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, να συμπεριφέρεται ως σφαγιάς ενός λαού που τον πολεμά με γκαζοτενεκέδες, ρόπαλα, πέτρες. Προσπάθησα να πείσω τους Παλαιστίνιους να διεκδικήσουν την ειρήνη και κατά συνέπεια την ελευθερία και ανεξαρτησία της Παλαιστίνης με άλλα μέσα. Πιστεύω πως αν λάμβανε η παγκόσμια κοινότητα στοιχειώδη μέτρα για να κάνει τη ζωή των Παλαιστίνιων στοι-

χειωδώς υποφερτή, δεν θα είχαμε τις αποστολές αυτοκτονίας. Ούτε τους γκαζοτενεκέδες που η ισραηλινή προπαγάνδα τους παρουσιάζει ως ρουκέτες. Οι συνθήκες διαβίωσης των Παλαιστίνιων στους προσφυγικούς οικισμούς είναι οι χειρότερες που έχω δει. Γι' αυτό προσπάθησα, μάταια, να τις κάνω καλύτερες.

Οι Κύπριοι στηρίζουν τους Πατριούς του Κόσμου; Αν ξεκινήσει ένας πόλεμος ή γίνει μια καταστροφή και περάσει η πρώτη μέρα χωρίς να υπάρξει «εκδήλωση ενδιαφέροντος» από μέρους των Πατρών του Κόσμου, οι Κύπριοι ξεκινούν τα τηλεφωνήματα για να μάθουν πότε θα φύγω. Αγνωστοί άνθρωποι που με παροτρύνουν «άντε τράβα, σε περιμένουν». Όταν ξεκίνησα με το 1992 τις αποστολές στο Ναγκόρνο Καραμπάχ μάς έβλεπαν ως περιθωριακούς και γραφικούς. Αυτή τη μεταστροφή την πιστώνω στη δράση των Πατρών του Κόσμου όλα αυτά τα χρόνια.

Όταν χειρουργεί κάτω από δύσκολες συνθήκες... δεν έχω χάσει ποτέ την αυτοκυριαρχία μου, την ψυχραιμία μου, την σταθερότητά μου, όσο επικίνδυνες κι αν είναι οι συνθήκες. **Μετά από τέτοιες εμπειρίες η εγχείριση σε ένα συγκροτημένο χειρουργείο φαντάζει πιο εύκολη;** Και σε αυτό θα είναι αριετική η απάντησή μου, ποτέ δεν θεώρησα μια περίπτωση ως εύκολη, όσο και αν την έχω κάνει εκατοντάδες φορές. Για να έχω καλό αποτέλεσμα την κάνω με την προσοχή της πρώτης φοράς. **Μπορεί ένας γιατρός να εξοικειωθεί με το θάνατο;** Όχι, ο θάνατος είναι ένας οδυνηρός αποχωρισμός και όποιος έχει πονέσει από αποχωρισμούς δεν μπορεί να τον συνθησεί.

Ίσως διεκδικήσω προεδρία ΔΗ.ΣΥ.

Χρόνος για την ποίηση υπάρχει; Η ποίηση δεν απαιτεί δαπάνη χρόνου. Ετοιμάζετε κάτι; Είναι έτοιμες δύο νέες συλλογές αλλά δεν έχω βρει το χρόνο για τον τελικό έλεγχο και την παράδοσή τους. **Η προετοιμασία της έκδοσης ενός βιβλίου τι συναισθήματα εμπειρέχει;** Είναι η κύηση, όταν σκιρτά το παιδί, όταν το ακούς. **Η στιγμή που πιάνετε το βιβλίο στο χέρι;** Είναι όταν παίρνει ο γιατρός το νεογέννητο παιδί και σου το ακουμπά στην κοιλιά. Αυτό αποδίδει πλήρως εκείνο που νιώθεις. Αμέσως μετά αρχίζεις να ψάχνεις τα κουσούρια, κανένα ορθογραφικό ή τυπογραφικό λάθος που εκκίνη τη στιγμή μοιάζουν πολύ μεγάλα, αλλά όταν περάσει ο καιρός ξεθυμαίνει ο θυμός και η λύπη γι' αυτά τα λάθη. **Πώς Εκκουράζεστε; Διαβάζετε. Αισθάνομαι ότι**

η καλύτερη ξεκούραση για μένα είναι το διάβασμα. Ο ύπνος μου δεν διαρκεί πολλές ώρες, αλλά ούτε τον χρειάζομαι. Τέσσερις ώρες ύπνου την ημέρα είναι υπέρ αρκετές. **Ποιος είναι ο πιο ακραίος στόχος στο μυαλό της Ελένης Θεοχαράου;** Δεν θα σου απαντήσω στην ερώτηση αλλά θα σου πω ότι η κύρια έγνοια μου είναι να γλυτώσουμε από τον βραχνά της κατοχής. Είτε το πιστεύεις είτε όχι, αυτή είναι η μόνιμη έγνοια μου πώς θα γλυτώσουμε από την κατοχή και πώς θα μπορέσω να πγαίνω στην Όρκα να μαζεύω παπαρούνες... **Μπορεί για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος να διεκδικήσετε την προεδρία του ΔΗ.ΣΥ.;** Δεν είναι στόχος ζωής, άλλωστε έχω άλλους στόχους επί του παρόντος, αλλά κάποια στιγμή ίσως διεκδικήσω την προεδρία του ΔΗ.ΣΥ. Δεν το αποβάζω. Αισθάνομαι ότι

Η υποψηφιότητα Χριστόφια, το «ναι» και το «όχι»

Πώς ζείτε τον προεκλογικό αγώνα για τις προεδρικές; Σε όλη του την ένταση, αλλά απογοητεύομαι καθημερινά από το επίπεδο του πολιτικού λόγου, από την υποκρισία η οποία πολλές φορές φτάνει σε επίπεδα απαράδεκτα. Γι' αυτό θα ήθελα ο λαός να είναι περισσότερο κριτικός σε όλα όσα ακούει, να μην παρασύρεται, να σκέφτεται και να μην προτάσσει το προσωπικό όφελος. Ο λαός πρέπει να στηρίζει τις επιλογές του και με έργα και με τρόπους συμπεριφοράς όχι μόνο στα λόγια, στα ξεφωνητά, άντε και στην ψήφο. Να είναι και να φαίνεται πατριωτικός.

Μήπως κι η πολιτική ηγεσία δεν μετέδωσε τα σωστά μηνύματα στους πολίτες όπως τότε με το άνοιγμα των οδο-

φραγμάτων και τώρα με το θέμα των περιουσιών; Όσον αφορά το ζήτημα των περιουσιών εκείνο που έγινε είναι ότι εξωθήθηκε ο κάθε Ελληνοκύπριος σε ένα μοναχικό αγώνα για να διεκδικήσει το δικαίωτό του, για να αποκτήσει το αίσθημα της ατομικής δικαίωσης τη στιγμή που ελλείπει ο συλλογικός αγώνας του λαού, ελλείπει το συλλογικό

όραμα. Αυτό χρεώνεται στο παθητικό της κυβέρνησης γιατί αυτό το θέμα έχει προκύψει τα τελευταία 3-4 χρόνια και επδεινώνεται κάθε μέρα.

Τι θα κρίνει το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών; Το ποιος θα κάνει τα πιο μεγάλα λάθη την περίοδο του Δεκεμβρίου.

Αληθεύει ότι ο ΔΗ.ΣΥ. θα έκανε δεύτερες σκέψεις αν την ώρα που επέλεγε την υποψηφιότητα Ιωάννη Κασουλίδη γνώριζε ότι θα διεκδικούσε την προεδρία και ο Δημήτρης Χριστόφιας; Ο Ιωάννης Κασουλίδης ανακοίνωσε την απόφασή του πολύ πριν σκεφθεί ο Χριστόφιας να διεκδικήσει την προεδρία και για όλους μας εντός του ΔΗ.ΣΥ. αυτό ήταν μονόδρομος, δεν επέτρεπε άλλες επιλογές.

Θα καταφέρει να συσπειρώσει τον ΔΗ.ΣΥ.; Όσοι προσδοκούν το αντίθετο, θα απογοητευθούν σφόδρα.

Στους ώρους σας εννοείται η συσπειρώσεσ αυτούς που ψήφισαν «όχι» στο δημοψήφισμα; Έχω αναλάβει το μερτικό της ευθύνης που μου αναλογεί όχι γιατί είπα «όχι» στο δημοψήφισμα, αλλά γιατί είπα «ναι» στην υποψηφιότητα του Ιωάννη Κασουλίδη.

Δεν υπάρχει σύζευξη μεταξύ ιατρικής και πολιτικής

Πού παντρεύεται η ιατρική με την πολιτική; Στο δι' εμέ, συμβιώνουν λάθρα. Δεν υπάρχει κατ' ανάγκη σύζευξη, η ιατρική όπως την αντιλαμβάνομαι εγώ ως κοινωνική ανησυχία μου έδωσε τη δύναμη να παλέψω και σε μια άλλη σκηνή τα ίδια περίπου προβλήματα διεκδικώντας ή έχοντας τη δυνατότητα επίλυσής τους σε θεσμικό και πολιτικό επίπεδο. Έτσι αντελήφθηκα τη σχέση ιατρικής και πολιτικής. Ένα παράνομο γοπευτικό δεσμό.

Τις εκλογικές μάχες που χάσατε ... η μόνη εκλογική μάχη που αισθάνομαι ότι έχασα είναι οι πρώτες βουλευτικές εκλογές. Για άλλες μάχες μιλώ, όπου βίωσα έντονα την έλλειψη δημοκρατίας σ' αυτό τον τόπο, τις αναχρονιστικές αντιλήψεις, την σκύλευση αξιών. Αυτά πονάνε.

Οι δημοτικές του Δεκεμβρίου; Έμαθα πολλά πράγματα και δεν αισθάνομαι ότι έχασα, πήρα ένα ποσοστό πάρα πολύ ψηλό και έγινε ένας εκλογικός αγώνας που στηρίχτηκε στα πολιτικά επιχειρήματα, στον πολιτικό λόγο και αντίλογο.

Έχετε επαφή με τον Αντρέα Χρίστου; Βεβαίως, η σχέση μας είναι άριστη. Όσες φορές κλήθηκα σε διάφορες συσκέψεις στο Δημαρχείο προσπάθησα να είμαι εκεί.

Οι σχέσεις σας με τον Μητροπολίτη Λεμεσού; Οι σχέσεις μας ήταν και είναι άριστες. Είναι μια εξέχουσα πνευματική προσωπικότητα της Λεμεσού. Θέλω να τον βοηθήσω περισσότερο στο φιλανθρωπικό του έργο, για παράδειγμα θέλω να οργανώσω μια παροχή ιατρικής βοήθειας σε άπορους παρεπιδημούντες, νόμιμους και πα-

ράνομους. Πώς βλέπετε τις παρεμβάσεις του Αρχιεπισκόπου για το πολιτικό θέμα; Είναι Κύπριος πολίτης και ηγέτης της Εκκλησίας, έτσι κανείς δεν έχει το δικαίωμα να τον παρεμποδίσει να λέει την άποψή του. Μπορεί να γίνει Εθνάρχης. Ο κάθε Αρχιεπίσκοπος δικαιούται να γίνει Εθνάρχης, όχι διότι προβλημάτων όχι μόνο στα κράτη-μέλη αλλά και σε χώρες του τρίτου κόσμου. Η κυπριακή Εκκλησία θα μπορούσε να παίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στη διαχείριση αυτών των κονδυλίων.

Συμφωνείτε με τη δημιουργία εκκλησιαστικού κέντρου στις Βρυξέλες για να βοηθήσει το Κυπριακό; Η αποστολή εκπροσώπου της Κυπριακής Εκκλησίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι επιβεβλημένη. Πρέπει να εκπροσωπούμε κάθε ευκαιρία και

δυνατότητα για την προβολή της κυπριακής τραγωδίας στο εξωτερικό, να διεκδικήσουμε κάθε πιθανότητα επίλυσης του προβλήματός μας, να προβάλουμε την Εκκλησία και τη μακρόχρονη ιστορία της, τον πολιτισμό μας, την προσήλωσή μας στην εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πρέπει να πρωταγωνιστούμε στον διάλογο θρησκευτών και πολιτισμών, στον διάλογο για την ειρήνη. Η Εκκλησία πρέπει να είναι εκεί. Και να μην ξεχνάμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει σημαντικά κονδύλια για την αντιμετώπιση πολλών κοινωνικών προβλημάτων όχι μόνο στα κράτη-μέλη αλλά και σε χώρες του τρίτου κόσμου. Η κυπριακή Εκκλησία θα μπορούσε να παίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στη διαχείριση αυτών των κονδυλίων.